

Ülésnap	Napirend	Felszólaló
2005. szeptember 12. (Naplószám:244)	A Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság 2004. évi tevékenységéről szóló jelentés, az ehhez kapcsolódó állami számvevőszéki jelentés, továbbá a beszámoló elfogadását kezdeményező országgyűlési határozati javaslat együttes általános vitája	Dr. Kovács Árpád elnök

DR. KOVÁCS ÁRPÁD, az Állami Számvevőszék elnöke:

„Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Hölgyeim és Uraim! A Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság gazdálkodását a nemzeti hírügynökségről szóló törvény felhatalmazása alapján évente ellenőrizzük.

Az MTI Rt. 2004. évi gazdálkodásának ellenőrzésével a törvény előírásainak, annak hatálybalépése óta 2005-ben nyolcadik alkalommal tettünk eleget. Fő célunk a korábbi évekhez hasonlóan ez évben is az volt, hogy megállapításainkkal hozzájáruljunk a tisztelt Országgyűlés távirati irodával kapcsolatos közgyűlési jogai körében meghozott döntései megalapozásához. Ugyanis a nemzeti hírügynökségről szóló törvény értelmében az MTI Rt. tulajdonosi-közgyűlési jogait az Országgyűlés gyakorolja.

Az MTI Rt. alapító okirata szerint az rt. elnöke évente beszámol az Országgyűlésnek a társaság tevékenységéről, amelynek keretében sor kerül a mérleg- és az eredménykimutatás jóváhagyására, valamint a nyereség felosztására. Az elnök beszámolóját az rt. felügyelőbizottságának véleményével együtt terjeszti az Országgyűlés elé, amelyhez mellékelni kell az Állami Számvevőszék elnökének jelentését. Éveken keresztül - ez már történelem - szorgalmaztuk, hogy az Országgyűlés éljen tulajdonosi-közgyűlési jogaival. Ellenőrzési munkánk eredményének tekintjük, hogy a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság éves beszámolóiról, a nyereség felosztásáról is, ha késéssel is, az Országgyűlés döntött.

Az Országgyűlés a számvevőszék kezdeményezésére a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság 2001. évi beszámolóját azzal fogadta el, hogy át kell tekinteni a nemzeti hírügynökségről szóló törvényt és az MTI Rt. alapító okiratát a teljeskörűen összehangolt szabályozás kialakítása, a közszolgálati feladatok és az azok ellátásához szükséges állami támogatás egyértelműbb és pontosabb meghatározása érdekében. Sajnálatos, hogy az országgyűlési határozat végrehajtása még nem történt meg, de biztató jel számunkra az, hogy az Országgyűlés elnökének kezdeményezésére elkezdődött a jogszabály-felülvizsgálati munka.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem, engedjék meg, hogy többéves ellenőrzési tapasztalataink alapján röviden, de ismételten felhívjam a figyelmet a vizsgálatok során feltárt szabályozási hiányosságokra.

A korábbi és a jelenlegi ellenőrzés megállapításai azt igazolták, hogy a távirati iroda működtetésére kialakított tulajdonosi megoldás - hangsúlyozom, pénzügyi-gazdálkodási szempontokra gondolva - célszerűtlen. Az Országgyűlés, a tulajdonosi tanácsadó testület, a felügyelőbizottság és az MTI Rt. elnöke között megosztott tulajdonosi irányítás és ellenőrzés törvényi szabályozása, e szervezetek feladat- és hatásköri szabályozása pontosításra szorul, együttműködésükben zavarok, hatásköröket érintő, ismétlődő nézetkülönbségek voltak, ami szükségtelen feszültségeket és felesleges többletkiadásokat is okozott az rt.-nek.

Az állami támogatás odaítélése és felhasználása átláthatóságának biztosítását is évek óta szorgalmazzuk. A közszolgálati feladatok pontos meghatározása, a támogatások odaítélésének és felhasználásának átláthatósága, a hatékony ellenőrzés uniós követelmény is, amelynek a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság a törvényi szabályozás felülvizsgálata, változtatásának elmaradása miatt eddig nem felelhetett meg. Jelzem, az állami támogatás, működési céltámogatás társasági igénylésének, felhasználásának szabályozása nem készült el. Nincs összhangban a hírügynökségi törvény és az európai uniós normáknak megfelelő, állami támogatásokkal kapcsolatos eljárást szabályozó kormányrendelet. A struktúraváltással kapcsolatos állami támogatást szerződés és konkrét feladatok, illetve feltételek meghatározása nélkül folyósították a részvénytársaságnak, amely meggyőződésünk szerint ellentétes a hatályos jogszabályi előírásokkal, és tág teret biztosított a támogatás felhasználására. Válto-

zatlanul aktuális feladat a hírügynökségi törvényben jelzett, a választási időszakban végzendő feladatokról szóló törvény megalkotása.

Tisztelt Országgyűlés! A Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság gazdálkodásával kapcsolatban néhány fontosabb tendenciára szeretném felhívni az önök figyelmét. Részletes megállapításainkat az ÁSZ jelentése tartalmazza.

A társaság főbb gazdálkodási mutatói az elmúlt három évben romlottak, az üzleti tervekben megfogalmazott mérleg szerinti eredményt az rt. nem tudta teljesíteni. A Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság 2002 és 2003 után 2004-ben is veszteséges volt, gazdálkodását 92 millió forint veszteséggel zárta. A belföldi értékesítés nettó árbevétele csökkent, de működési, valamint céltámogatások formájában az állami költségvetésből 546 millió forinttal több támogatásban részesült. A részvénytársaság működési költségei és ráfordításai csökkenésében a 2004-ben elért eredmények nem voltak elégségesek, a csökkenő saját bevételeket nem tudták ellensúlyozni, a társaság folyamatosan növekvő összegű támogatásra tart igényt.

A Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság elnöke 2004 nyarán életbe léptette a társaság 2004-2007. évekre szóló stratégiai tervét, ezt előrelépésnek tekintjük. A stratégiai terv nem határozta meg azonban azokat a konkrét célokat és eszközöket, amelyek a közszolgálati feladatok ellátásának, javításának az érdekeit szolgálják, határidőkhöz kötött feladatokat nem tartalmazott, és emiatt nem volt alkalmas a feladatokhoz rendelt döntéshozói felelősség és számonkérhetőség összevezetésére. Elnök úr beszámolója alapján úgy vélem, hogy mindezekben a kérdésekben remélhetőleg változás következik majd be.

A stratégiai terv tulajdonosi véleményezése, jóváhagyása jogszabályi hivatkozás hiányában elmaradt, így a középtávon megfogalmazott célok teljesülésének elmaradása, az esetlegesen rosszul megválasztott stratégia felelőssége elsődlegesen az MTI-t terheli, de az esetlegesen bekövetkező gazdasági hatása - a támogatás növekedése és az esetleges vagyonvesztés nagyon reméljük, hogy elkerülhető - már a költségvetést terheli.

A társaság a személyi jellegű költségek csökkentése érdekében csoportos létszámleépítést hajtott végre - mint erről elnök úr beszámolt -

, amelyhez a 2004. évi költségvetésből likvidálási helyzetének javítása céljából kapott céltámogatást. A létszámleépítéssel egy időben a társaság nem vezette be a komplex, a létszámgazdálkodás egészét középtávon meghatározó, teljesítményelvű szabályozást, nem készült el a társaság humánerőforrás-gazdálkodási terve; erről is szó esett. A társaság 2004-ben elkészítette az új szervezeti és működési szabályzatot, amelyet a tulajdonosi tanácsadó testület határozata nélkül - ennek alapján utaltam a belső vitákra - 2005-ben léptettek életbe.

Az Állami Számvevőszék előző évi jelentésében megfogalmazott megállapításai, javaslatai és ajánlásai a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaságnál, ami a társaság hatáskörébe tartozott, többségükben 2004-ben hasznosultak. A társaság intézkedési terve néhány feladat esetében 2004-ben sem lehetett eredményes. A társasági működésben a szabályozás néhány hiányossága megmaradt. Ellenőrzési tapasztalataink alapján javaslatokat fogalmaztunk meg az Országgyűlésnek - mint az Rt. közgyűlése jogai gyakorlójának -, a kormánynak, a tulajdonosi tanácsadó testület elnökének és az MTI Rt. elnökének. Javaslataink lényegében a visszatérően szorgalmazott és elmaradt intézkedések megtételére irányultak.

Ezúton szeretném megköszönni a tisztelt országgyűlési bizottságoknak, hogy a 2005. évi javaslatainkat a határozat tervezetében támogatóan szerepeltetik. Bízom benne, hogy mindazok, amelyekről szó esett és elnök úr utalt rá, meg fognak valósulni, és a következő évben ezekről a kérdésekről már nem kell szót ejteni.

Tisztelt Országgyűlés! A magunk részéről javaslom a Magyar Távirati Iroda Részvénytársaság 2004. évi beszámolójának elfogadását, mérleg- és eredménykimutatásának jóváhagyását.

Köszönöm a tisztelt Országgyűlés megtisztelő figyelmét. *(Taps.)*”